

E. Mazur, Aleksander Czacki, Stanisław Szufel, Stefan Cieślak

Kronika

Palestra 14/1(145), 115-120

1970

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

te problemy zawodowe, na potrzebę otoczenia nad nimi większej pieczy ze strony rad wojewódzkich. Zdaje się, że Autor ma rację, iż adwokatowi działającemu w mieście powiatowym (w licznych województwach ci właśnie adwokaci stanowią zdecydowaną większość) należałoby poświęcić więcej troski, gdyż jego sylwetka ideowo-społeczna i zawodowa wpływa w niemałym stopniu na osąd o adwokaturze jako całości.

Autor przedstawił się w artykule jako „adwokat z prowincji”. Nie można powstrzymać się od słów wysokiego uznania, że właśnie „na prowincji”, gdzieś w ...skim powiecie działa tak wytrawny znawca i wnikliwy diagnosta adwokackiego środowiska.

S.M.

KRONIKA

1. Pożyteczne spotkanie

Zgodnie z wieloletnią tradycją w dniu 19.XII.1969 r. odbyło się spotkanie Klubu Publicystyki Prawnej Stowarzyszenia Dziennikarzy Polskich z warszawską adwokaturą. Tym razem organizatorem spotkania był Klub Publicystyki Prawnej. Tematem roboczym spotkania miały być aktualne problemy adwokatury przed wyborami, ale rychło okazało się, że dyskusja przekroczyła tak określone ramy i oscylowała wokół zagadnień szerszych, związanych z funkcją i rolą adwokatury w życiu społecznym na tle nowych kodyfikacji karnych.

Obszerne wprowadzenie do dyskusji dał adw. Zdzisław Czeszejko, sekretarz Zespołu Partyjnego przy Naczelnej Radzie Adwokackiej. Jego wystąpienie obracało się wokół trzech zagadnień: zadań adwokatury w związku z nowymi kodyfikacjami prawnymi, polityki kadrowej organów adwokatury oraz stosunku i współzależności adwokatury i prasy, a ściśle mówiąc — wokół współpracy prasowej i prawidłowego naświetlenia roli adwokata w procesie. Przy okazji omówiono jeszcze raz sprawę krytyki prasowej i stosunku do niej organów adwokatury.

W dyskusji zabrali głos dziennikarze: A. Bogusławski („Polskie Radio”), J. Brodzki („Trybuna Ludu”), K. Golańska (autorka reportażu sądowych „Proszę wstać”), D. Kaczyńska („Życie Warszawy”), T. Kucharski („Gazeta Sądowa i Penitencjarna”), T. Kur („Prawo i Życie”), J. Milewski („Kierunki”), K. Świątecka („Prawo i Życie”), adwokaci: Zdzisław Czeszejko i Edmund Mazur oraz naczelnik Samodzielnego Wydziału do Spraw Adwokatury Ministerstwa Sprawiedliwości Roman Dmowski.

W dyskusji zwracano uwagę na to, żeby nie przeceniać czynnika organizacyjnego. Sprawna organizacja i administracja adwokaturą to niewątpliwie ważny odcinek działania samorządu, ale to nie wszystko. Za pomocą formy nie można bowiem zmienić treści wykonywania zawodu. Konieczne jest podjęcie równoległych działań w sferze etyki zawodowej i wychowania obywatelskiego młodych adeptów prawa zgłaszających się na aplikację adwokacką.

Zwracano też uwagę na nienajlepszy stan finansowy adwokatury, pogarszający się stale w związku ze zmniejszaniem się liczby spraw. Objaw ten, społecznie zdrowy i pożądany, bije rykoszetem w adwokaturę. Pewien wpływ ma tu też nie za dobra „taksa” adwokacka oraz zwiększająca się liczba spraw z urzędu. Wielu dyskutantów zwracało uwagę na błędność utartego przekonania, że adwokat bierze na lewo”. Nie wolno się godzić ani z takim faktem, ani też z takim błędnym generalizującym przekonaniem.

Wykryształizował się pogląd, że brak nam wizji adwokata socjalistycznego. Wprawdzie były też głosy, że ta wizja adwokata jest zawarta w ustawie o ustroju adwokatury, ale mimo to wydaje się to za mało. Wskazywano przykładowo na literaturę i film, gdzie wytwarza się pewien syntetyczny obraz jakiegoś zawodu, lansowany i utrwalany wielokrotnie przez środki przekazu. Tego zjawiska nie obserwujemy u nas w stosunku do adwokata i jego roli.

Dostało się też i „Palestrze”. Zgłoszono niemało cierpkich uwag. Dadzą się one sprowadzić do głównego zarzutu zbytnej rezerwy i ostrożności, braku bojowości i śmiałego podnoszenia bolączek adwokatury. Były nawet głosy dziennikarzy, że nie jest to pismo adwokatury, lecz jej samorządu, i w tym upatrywano przyczynę niezadowolającego stanu rzeczy. Skarżono się na uszczypliwość niektórych komentarzy w „Przeglądzie prasy”, zniechęcających dziennikarzy do podejmowania problematyki adwokackiej.

E. Mazur

2. Z życia izb adwokackich

Izba katowicka

W dniu 6 grudnia 1969 r. odbyło się w lokalu Rady Adwokackiej w Katowicach zebranie kierowników zespołów adwokackich z udziałem członków Rady. Jako przedstawiciele władz państwowych i samorządowych wzięli w tym zebraniu udział: naczelnik Samodzielnego Wydziału do Spraw Adwokatury w Ministerstwie Sprawiedliwości Roman Dmowski, prezes Naczelnej Rady Adwokackiej adw. dr Stanisław Godlewski i wiceprezes Sądu Wojewódzkiego w Katowicach Gerard Bajger.

Zebranie zagałę i referat wprowadzający wygłosił dziekan Rady Adwokackiej adw. Henryk Holak. Omówił on przede wszystkim sprawę przygotowań do akcji sprawozdawczo-wyborczej w związku z wyborami do organów samorządu adwokackiego na wiosnę 1970 r. Stwierdził konieczność wybrania takich delegatów, a następnie członków organów samorządowych, którzy by reprezentowali interes społeczny, interes ogółu adwokatów, i zaapelował do kierowników zespołów adwokackich o właściwe oddziaływanie na tym zebraniu na członków zespołów. Podkreślił znaczenie poprawnych stosunków międzyludzkich w zespołach adwokackich, od których uzależnione są poprawne stosunki ekonomiczne.

Prezes NRA adw. Godlewski omówił zagadnienia kadrowe adwokatury. Stwierdził, że działalność organów adwokatury musi być zbieżna z celami i zadaniami władz państwowych. Przedstawił zebranim zasady zawarte w uchwale NRA powziętej na plenarnym posiedzeniu w dniu 15 listopada 1969 r. a mającej

zapewnić prawidłowe funkcjonowanie zespołów adwokackich przez właściwe uregulowanie sytuacji kadrowej w adwokaturze*.

Zagadnienia poruszone w tej uchwale są dowodem starań organów samorządu o interesy adwokatury wbrew odmiennym, niesłusznym twierdzeniom zawartym w niektórych publikacjach prasowych.

Adwokat Czesław Majewski, kierownik Zespołu Adwokackiego nr 1 w Sosnowcu, nawiązując do analizy sytuacji kadrowej w adwokaturze, wysunął postulat zwiększenia uprawnień kierownika zespołu i zapewnienia mu lepszych niż dotychczas warunków pracy, by mógł sprostać rozlicznym obowiązkom i ciężącej na nim odpowiedzialności za ujemne zjawiska w pracy zespołu. W tym celu należałoby kierownika zespołu odciążyć od pewnej części obowiązków zawodowych adwokackich przy jednoczesnym zapewnieniu mu — z funduszy zespołowych — wyrównania wynagrodzenia do wysokości przeciętnego zarobku innych członków zespołu.

Adwokat Otto Sochański, kierownik Zespołu Adwokackiego nr 2 w Katowicach, zwrócił uwagę na konieczność zwalczania dających się zauważyć prób paraliżowania pracy organów samorządu adwokackiego przez pewne grupy członków Izby, które stosują złośliwą, niesłuszną krytykę. Zakreślenie granicy wieku dla wykonywania zawodu adwokackiego uważa za słuszną. Mówca wypowiedział się krytycznie o działalności niektórych publicystów na łamach „Prawa i Życia”, postulując danie im odpowiedniej odprawy na łamach „Palestry”. W związku z zakresem obowiązków kierownika zespołu adwokackiego i ciężącą na nim odpowiedzialnością uważa on za rzecz konieczną, aby naczelne władze adwokatury zajęły stanowisko co do interpretacji pojęcia „urzędnika” — w rozumieniu ustawy karnej — w odniesieniu do kierownika zespołu.

Nawiązując do zagadnień poruszonych przez adw. Majewskiego i Sochańskiego, Prezes Godlewski stwierdził, że dywersja ideologiczna przejawiana w innych również formach ze strony pewnych grup adwokatów musi się spotkać ze zdecydowaną odprawą ze strony organów samorządowych i aktywu adwokackiego. Prezes Godlewski dodał też, że rozważana jest przez naczelne władze adwokatury potrzeba wzmocnienia pozycji kierownika zespołu adwokackiego przez odpowiednią zmianę przepisów. W związku z publikacjami prasowymi dotyczącymi adwokatury redakcja „Palestry” organizuje w dniu 8 grudnia 1969 r. naradę prasową w celu poprawy istniejącego stanu rzeczy.

Następnie zabrał głos przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości naczelnik Roman Dmowski. Stwierdził on, że Ministerstwo jest żywo zainteresowane ewolucją sytuacji w adwokaturze katowickiej, gdzie z jednej strony widoczne są niewątpliwie duże osiągnięcia organów samorządu, które spotkały się z uznaniem kierownictwa Sądu Wojewódzkiego i Prokuratury Wojewódzkiej, a z drugiej strony fakt, że pewne niekorzystne zjawiska, jak np. sprawa Zespołu Adwokackiego nr 2 w Zabrze i zawieszenie w czynnościach zawodowych szeregu adwokatów, są wykorzystywane przez pewne środowiska. Dlatego też program wyborczy powinien być dostosowany do specyficznej sytuacji Izby katowickiej i w związku z tym trzeba podjąć odpowiednie środki przeciwko dywersji ideologicznej przez uaktywnienie członków Partii, stronnictw politycznych i aktywu bezpartyjnych adwokatów.

* Uchwała ta została opublikowana w numerze grudniowym „Palestry” z 1969 r. (str. 70—71).

W ramach akcji wyborczej trzeba mówić o wszystkich problemach adwokatury z pozycji uchwał V Zjazdu PZPR.

Omawiane na zebraniu problemy funkcjonowania kierowników zespołów adwokackich, rotacji wieku, specjalizacji zawodowej i odpowiedzialności za prawidłową realizację nowych ustaw karnych są problemami trudnymi, ale wykonalnymi, bo wiążą się z postępem w pracy zawodowej adwokata. Porównanie poszczególnych izb adwokackich przez Ministerstwo Sprawiedliwości i NRA prowadzi do dobrej oceny Izby katowickiej i do przewidywania, że da ona sobie radę z tymi problemami oraz że akcja sprawozdawczo-wyborcza da również pozytywne wyniki.

Następny mówca, I Sekretarz POP PZPR przy Radzie Adwokackiej wicedziekan Miłosz Chmiel, poruszył w swym przemówieniu następujące zagadnienia. Stwierdził więc przede wszystkim, że kierunek rozwoju adwokatury określają nie stawiane organom samorządowym przeszkody, ale nurt organicznej, rzeczywistej pracy aktywu adwokackiego. Dlatego ocena działalności adwokatury katowickiej jako całości jest pozytywna. Dalszy jednak rozwój adwokatury katowickiej uzależniony jest od opracowania właściwego programu działalności organów samorządowych Izby na podstawie wniosków oddolnych. Stąd apel do kierowników zespołów adwokackich o zwrócenie się do swych członków o wysuwanie dezyderatów co do programu tej działalności. Po dyskusji w terenie odbędzie się w tym celu zebranie całego aktywu Izby w styczniu 1970 r.

Zagadnienie drugie — to program doskonalenia zawodowego, które musi być prowadzone równoległe ze szkoleniem politycznym. Wobec niemożliwości odrywania adwokatów na dłużej od pracy zawodowej, nie można stosować form szkolenia przyjętych w sądownictwie. Dlatego zostaną zorganizowane prelekcje wybitnych specjalistów z wyższych uczelni i spośród sędziów Sądu Wojewódzkiego w centralnym ośrodku szkoleniowym w Radzie Adwokackiej, niezależnie od zebrań dyskusyjnych w zespołach adwokackich i w terenowych ośrodkach szkoleniowych Izby.

Trzecie zagadnienie to udział adwokatury w uroczystościach związanych ze 100-leciem urodzin Lenina. Stosownie do uchwały Rady Adwokackiej z dnia 4 grudnia 1969 r., w ośrodkach szkoleniowych Izby zostanie zorganizowane studiowanie zagadnień leninizmu na tematy: 1) Leninowska teoria imperializmu a kapitalizm współczesny, 2) Leninowska koncepcja państwa socjalistycznego i 3) Leninowska koncepcja kierowniczej roli Partii w społeczeństwie.

Następnie wicedziekan Antoni Suszka omówił zagadnienia związane z kształceniem aplikantów adwokackich, przypominając w tej mierze zalecenia podane w uchwale NRA z dnia 24 lipca 1969 r. Poruszył on także sprawę właściwego korzystania z konta „34” przez ścisłe stosowanie instrukcji Prezydium NRA z 11 września 1969 r. oraz zwrócił uwagę na konieczność wzmocnienia kontroli wewnętrznej kierowników zespołów adwokackich nad czynnościami finansowymi personelu, by uniknąć nadużyć sygnalizowanych w niektórych zespołach adwokackich w kraju.

Sekretarz Rady Adwokackiej adwokat Aleksander Czacki omówił sprawę usterek w sprawozdawczości zespołów adwokackich, a w szczególności w sprawozdaniach składanych na formularzach GUS-u, zwracając uwagę na to, że odpowiedzialność z tego tytułu ponoszą kierownicy zespołów adwokackich.

adw. Aleksander Czacki

Izba kielecka

1. W dniu 29 listopada 1969 r. odbyła się w gmachu Sądu Wojewódzkiego w Kielcach narada kierowników zespołów, wizytatorów i aktywu adwokackiego Kieleckiej Izby Adwokackiej.

Na naradę przybyli zaproszeni goście, mianowicie przedstawiciel Ministerstwa Sprawiedliwości sędzia Mazur i kierownik Wydziału Administracyjnego KW PZPR w Kielcach tow. Czajkowski oraz liczni adwokaci naszej Izby.

Tematem narady była sytuacja kadrowa w Izbie kieleckiej, przygotowanie do Walnego Zgromadzenia oraz sprawy doskonalenia zawodowego adwokatów.

Podstawę do dyskusji stanowił referat Prezesa NRA dra S. Godlewskiego pt. „Analiza kadry adwokatury”, którego główne założenia przedstawił w swym obszernym wystąpieniu dziekan Rady w Kielcach adw. Jerzy Rak.

W szczególności omówiono sytuację kadrową w okręgu Izby kieleckiej pod kątem widzenia zdolności do wykonywania zawodu i zapotrzebowania na pomoc prawną. W związku z powyższym pozostaje do rozważenia wiele spraw dalszych, jak np. sprawa emerytur i źródeł ich finansowania, tak żeby adwokat-emuerytom zapewnić należyty poziom utrzymania. Dalej, poruszono problem dopływu aplikantów i reorganizacji aplikacji, m.in. przez skrócenie okresu jej odbywania i zapewnienie sobie dopływu osób najbardziej zdolnych. Wreszcie poruszono zagadnienie zmian siedziby i — co za tym idzie — kwestie związania adwokata ze środowiskiem, w którym wykonuje on zawód.

W dyskusji adw. Ustymczuk omówił sprawę zatrudnienia adwokatów-emuerytów na radcostwach, które uzyskalyby dopływ wysoko wykwalifikowanych prawników.

Adw. Grzybowski poruszył sprawę znalezienia funduszy na cele dopłat do emerytury dodając, że sumy te można by uzyskać z dotychczasowych potrąceń na ZUS, sięgających 15,5%.

Adw. Siwanowicz, kierownik Zespołu Adwokackiego w Opatowie, podniósł, że w małych liczebnie zespołach powinien być najwyższy ryczałt na opłaty administracyjne, gdyż w wypadku gdy wynosi on 20 zł, nie można wygospodarować żadnych kwot na te wydatki.

Skarbnik Rady adw. K. Chojnicki wyjaśnił, że opłaty z tego tytułu powinny być przeznaczane przede wszystkim na zatrudnienie pomocy, tak by adwokata odciążyć od uciążliwych, choć drobnych czynności przeszkadzających mu w pracy koncepcyjnej.

Następnie adw. Krawczyk w imieniu Zespołu Wizytatorów poinformował zebranych o wynikach wizytacji w niektórych zespołach Izby. Wizytacje te wykazały prawidłowość w prowadzeniu administracji i księgowości. Różne są natomiast formy szkolenia zawodowego: od szkoleń wewnątrzzespołowych, poświęconych omówieniu orzecznictwa czy też wybranym zagadnieniom, aż do szkoleń na forum ZPP.

Tow. Czajkowski, zabierając głos w dyskusji, podkreślił właściwą postawę adwokatury kieleckiej wobec problemów społecznych i politycznych, istniejących w naszym województwie.

Sędzia Mazur zwrócił uwagę na to, że wraz z rozwojem samorządu narasta wiele nowych, nie znanych przedtem problemów. I tak, sprawy szkolenia zawodowego istniejące od dawna w prokuraturze czy sądzie, jak również sprawa kontroli zawodowej są sprawami nowymi. Szczególnym problemem do rozwiązania jest problem, jak i co kontrolować w pracy adwokata, gdyż właściwie pozostawałby tylko do oceny poziom pism procesowych, które są coraz rzadsze. Na zakończenie mówca zwrócił uwagę na to, że zanika dziś typ adwokata zyskującego pozycję jedynie na podstawie swych wystąpień na sali sądowej. Istnieje zapotrzebowanie na adwokata działacza, organizatora i społecznika. I w Izbie kieleckiej ich nie brakuje.

2. W dniach 6 i 7 grudnia 1969 r. odbyło się staraniem Rady Adwokackiej w Kielcach sympozjum z zakresu nowego prawa karnego. Podczas sympozjum doc. dr Kazimierz Buchała omówił wybrane zagadnienia z części ogólnej k.k. oraz przestępstwa gospodarcze i drogowo. Adw. Lubas zreferował przestępstwa przeciwko wolności, obyczajowości i nietykalności, a adw. Sadowski przestępstwa przeciwko interesom politycznym i gospodarczym PRL.

adw. Stanisław Szufel

Izba zielonogórska

Staraniem Rady Adwokackiej w Zielonej Górze odbyło się w dniach 11—14 grudnia 1969 r. w Ośrodku Wypoczynkowym w Sławie pow. Wschowa II sympozjum Izby zielonogórskiej, poświęcone problematyce nowych kodeksów karnych.

Wykłady na tym sympozjum wygłosili:

adw. Irena Barszczewska-Kosik z Zielonej Góry
adw. Stefan Cegielski „
adw. Walerian Piotrowski „
adw. Tadeusz Smykowski „
adw. Kazimierz Tews ze Wschowy
mgr Władysław Tokarski, wiceprok. Prokuratury Wojewódzkiej
adw. Bohdan Zembrzuski z Zielonej Góry.

W trakcie sympozjum, POP PZPR przy Radzie Adwokackiej zorganizowała otwarte zebranie, na którym prelekcję o aktualnych zagadnieniach gospodarczo-politycznych 1969 roku wygłosił tow. Zbigniew Kotlarek, lektor KW PZPR w Zielonej Górze.

Odbyło się także zebranie wizytatorów Rady i kierowników zespołów adwokackich, któremu przewodniczył wicedziekan adw. Eugeniusz Stankiewicz.

adw. Stefan Cieślak

Sprostowanie

W grudniowym (12) numerze „Palestry” z 1969 r. na stronach 49, 51, 53, 55, 57 i 59, w tzw. żywej paginie, wkraśl się błąd polegający na tym, że zamiast wyrazów „do nowego k.k.” powinno być: „dla nowego samorządu”.